

छत्रदेव गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ३) छत्रदेव गाउँपालिका, मिति: २०७६/०३/०७ (संख्या ३)

भाग-२

छत्रदेव गाउँपालिका, अर्घाखाँची

संवत् २०७६ सालको नियमावली नं. ३

नियमावलीको नाम : छत्रदेव गाउँ सभामा रहने समितिको गठन तथा
कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६

प्रस्तावना: गाउँ सभाको कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित र प्रभाकारी बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम छत्रदेव गाउँ सभाले यो नियमावली जारी गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो नियमावलीको नाम “छत्रदेव गाउँ सभामा रहने समितिको गठन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६” रहेकोछ ।
- (२) यो नियमावली छत्रदेव गाउँपालिका क्षेत्रभर लागु हुनेछ ।
- (३) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,

- क. “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- ख. “नियमावली” भन्नाले छत्रदेव गाउँपालिकाको “छत्रदेव गाउँपालिकामा रहने समितिको गठन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली २०७६” सम्भन्नु पर्दछ ।
- ग. “अध्यक्ष” भन्नाले यस नियमावली बमोजिम गठन भएका समितिका प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- घ. “समिति” भन्नाले यस नियमावली बमोजिम गाउँ सभाले गठन गरेका विषयगत समिति र समितिहरूलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- ड. “प्रमुख” भन्नाले गाउँपालिकाका प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

- च. “सदस्य सचिव” भन्नाले यस नियमावली बमोजिम गठन हुने समितिको सचिवको रुपमाकार्य गर्ने गरी कार्यपालिकाले तोकेको शाखा प्रमुख वा कर्मचारीलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- छ. “तोकिए र तोकिए बमोजिम” भन्नाले गाउँ सभा तथा यस नियमावली बमोजिम बनेको कार्यविधिले तोकेको कार्यलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

विषयगत समिति सम्बन्धी व्यवस्था

३. विषयगत समिति गठन गर्ने:

- (१) गाउँसभाको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन देहाय बमोजिम का विषयगत समिति गठन गरिनेछ ।
 - (क) भौतिक पूर्वाधार विकास समिति,
 - (ख) सामाजिक विकास समिति,
 - (ग) आर्थिक विकास समिति,
 - (घ) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति,
 - (ङ) संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि तथा सुशासन समिति,
 - (च) सार्वजनिक लेखा समिति,
 - (छ) विधायन समिति,

४. समितिमा सदस्यको चयन:

- (१) नियम (३) को उपनियम (१) मा उल्लेखित समिति मध्ये क्रम संख्या (क) देखि (ङ) सम्मका विषयगत समितिहरूमा सभाका प्रमुख र उपप्रमुख बाहेकका सदस्यहरूलाई बराबरी हुने गरी समितिमा समावेश गरिनेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम सभाका सदस्यहरूलाई पहिलो चरणमा आफ्नो रुची र क्षमताका आधारमा आफु समावेश हुन चाहेको समिति छनौट गर्न लगाईनेछ ।

- (३) उपनियम (२) बमोजिम सदस्यहरूले छनौट गरेको समितिमा संख्या बराबर नभई धेरै बाथोरै हुन आएमा प्रमुखले परामर्श गरी सबै समितिमा बराबरी संख्यामा सदस्यलाई जिम्मेवारी दिइनेछ ।
- (४) नियम (३) को उपनियम (१) मा उल्लेखित विधायन समिति र लेखा समिति गठन गर्दा सभाले गाउँ सभाका सदस्य मध्येबाट सदस्यहरूको रुची, क्षमता र आकांक्षाको मूल्याङ्कन गरी प्रत्येक समितिमा ५ जना रहने गरी समिति गठन गर्नेछ ।

५. समितिको अध्यक्षको चयन:

- (१) नियम ४ बमोजिम गठन भएको समितिको नेतृत्वकर्ताको रूपमा पहिलो बैठकले आफु मध्येबाट १ जनालाई सर्वसम्मत रूपमा अध्यक्ष चयन गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम अध्यक्षको चयन सर्वसम्मत हुन नसकेमा गाउँ सभाले सम्बन्धित समितिमा रहेका सदस्यहरू मध्येबाट १ जनालाई जिम्मेवारी तोक्नेछ ।

परिच्छेद-३

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था

६. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (क) नियम (३) को उपनियम (१) बमोजिम गठन हुने भौतिक पूर्वाधार विकास समिति, सामाजिक विकास समिति, आर्थिक विकास समिति, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति र संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि तथा सुशासन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार रहनेछ ।
- (ख) श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले उठाएको श्रोतको सिलिङ र मार्गदर्शनको आधारमा आफ्नो क्षेत्र भित्रको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरी एकिकृत योजना तर्जुमा समितिमा पठाउने ।
- (ग) आफ्नो क्षेत्रभित्रको कानूनको मस्यौदा गरी समितिको अध्यक्षमार्फत विधायन समितिमा पेश गर्ने ।
- (घ) विधायन समितिबाट प्राप्त सुझाव सहितको मस्यौदालाई कार्यपालिकामा पेश गरी कार्यपालिकाको स्वीकृती पश्चात अध्यक्ष मार्फत सभामा विधेयक पेश गर्ने ।
- (ङ) आफ्नो क्षेत्र भित्रको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयन मा कार्यपालिकालाई सहयोग एवं समन्वय गर्ने ।

(ङ) समितिले आवश्यकता र औचित्यको आधारमा आफ्नो कुनै विषयमा स्थलगत अध्ययन एवं अवलोकन गरी आवश्यक सल्लाह, सुझाव, समन्वय एवं निर्देशन दिने ।

(च) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यक्रम

७. विधायन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) विधायन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) विषयगत समितिहरुबाट प्राप्त क्षेत्रगत विधेयकहरुको मस्यौदाहरु अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव सहित सम्बन्धित समितिमा फिर्ता गर्ने ।

(ख) गाउँसभाले जारी गर्नुपर्ने आवश्यक कानुनहरुको अध्ययन गरी मस्यौदा तयार गर्न कार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने ।

(ग) सरोकारवालाहरुलाई गाउँपालिकाले जारी गरेका कानुनहरुको सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(घ) कानुनको सञ्चार गर्ने ।

(ङ) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यक्रम

८. लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

(१) लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ ।

(क) गाउँ कार्यपालिकालाई वित्तीय अनुशासन कायम गर्न आवश्यक सल्लाह, समन्वय र निर्देशन दिने ।

- (ख) सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी र पारदर्शी बनाउन आवश्यक नीति, कानून, कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यपालिका मार्फत सभामा पेश गर्ने ।
- (ग) गाउँपालिकाको वेरुजुको अध्ययन गर्ने, वेरुजु फछ्यौटमा कार्यपालिकालाई आवश्यक सहयोग, समन्वय र निर्देशनदिने ।
- (घ) गाउँ कार्यपालिका तथा अन्य सार्वजनिक निकायमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्न आवश्यक समन्वय, सहजिकरण र निर्देशनदिने ।
- (ङ) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यक्रम ।

परिच्छेद-४

विषयगत समितिको कार्यक्षेत्र

९. समितिको कार्यक्षेत्र:

(१) पूर्वाधार विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहायअनुसार हुनेछ ।

- (क) सडक तथा पुल,
- (ख) सूचना तथा सञ्चार,
- (ग) सिंचाई,
- (घ) उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत,
- (ङ) भवन तथा सहरी विकास,
- (च) वैकल्पिक उर्जा

(२) सामाजिक विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) शिक्षा
- (ख) स्वास्थ्य
- (ग) खानेपानी तथा सरसफाई,
- (घ) कला संस्कृति प्रबर्द्धन,
- (ङ) जनसंख्या व्यवस्थापन
- (च) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण
- (छ) लक्षित तथा बहुसरोकारका क्षेत्र
- (ज) युवा तथा खेलकुद

(३) आर्थिक विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिमको हुनेछ ।

- (क) कृषि तथा पशु विकास,
- (ख) सहकारी,
- (ग) वित्तीय क्षेत्र,
- (घ) उद्योग तथा वाणिज्य,
- (ङ) पर्यटन,
- (च) रोजगारी

(४) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको कार्यक्षेत्र देहायअनुसार हुनेछ ।

- (क) वनतथा भुसंरक्षण,
- (ख) फोहोर मैला व्यवस्थापन,
- (ग) जलाधार संरक्षण,
- (घ) जलउत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण,
- (ङ) वातारण संरक्षण,
- (च) जलवायु परिवर्तन,
- (छ) विपद् व्यवस्थापन,
- (ज) वारुण यन्त्र सञ्चालन

(५) संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि र सुशासन समिति

- (क) मानव संसाधन विकास,

- (ख) सामान्य सेवाव्यवस्थापन,
- (ग) संस्था क्षमता विकास,
- (घ) सुरक्षा व्यवस्थापन,
- (ङ) स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- (च) सार्वजनिक सुनुवाई,
- (छ) सार्वजनिक परिक्षण,
- (ज) पञ्जिकरण व्यवस्थापन,
- (झ) अनुसन्धान तथा विकास,
- (ञ) अन्यत्र वर्गिकरण नभएको कार्य क्षेत्र

परिच्छेद-५

समितिको बैठक सञ्चालन, निर्णय प्रकृया र प्रतिवेदन

१०. समितिको बैठक प्रकृया:

- (१) समितिको बैठक आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा बस्न सक्नेछ ।
- (२) समितिको अध्यक्षले बैठकमा छलफल गर्ने विषय सहित बैठकको आव्हान गर्नेछ ।
- (३) अध्यक्षको निर्देशानुसार सदस्य सचिवले बैठकमा सदस्यहरुलाई आमन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

११. समितिको निर्णय प्रकृया:

- (१) समितिको बैठकको निर्णय सर्वसम्मतिबाट हुनेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निर्णयमा सर्वसम्मत हुन नसकेमा सबै सदस्यको धारणा सहितको प्रतिवेदन सभामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (३) गाउँ सभाले पेश भएको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिन सक्नेछ ।

१२. वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने :

- (१) समितिहरुले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन गाउँसभामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) गाउँ सभाले प्रतिवेदन उपर छलफल गरी कार्यान्वयनको लागि गाउँ कार्यपालिकामा पठाउनेछ ।
- (३) गाउँ सभाले दिएको प्रतिवेदन र निर्देशन कार्यान्वयन गर्नु कार्यपालिकाको दायित्व हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

१३. आमन्त्रण गर्न सक्ने :

- (१) समितिले कामकारवाहीको सन्दर्भमा गाउँ कार्यपालिकाको पदाधिकारी, सदस्य एवं सम्बन्धित कर्मचारी वा जिम्मेवार व्यक्तिलाई बैठकमा बोलाउन सक्नेछ ।
- (२) समितिले आफ्नो काम कारवाहीको सन्दर्भमा सम्बन्धित विषयको विज्ञ एवं विशेषज्ञको सेवालिन सक्नेछ ।

१४. सदस्य सचिव सम्बन्धी व्यवस्था: सबै समितिहरुको सचिवको रूपमा काम काज गर्न सम्बन्धित शाखा प्रमुख वा कार्यपालिकाले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि सदस्य सचिवको रूपमा खटाउनेछ ।

१५. अन्य समिति गठन गर्न सक्ने: गाउँसभाले आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा अन्य समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

१६. कार्यविधि बनाउन सक्ने: समितिले यस नियमको अधिनमा रही समिति सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।

१७. नियमावलीको संशोधन: (१) गाउँ सभाले आवश्यकता अनुसार यस नियमावलीको संशोधन गर्न सक्नेछ ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७६/०३/०७

आज्ञाले
खिमानन्द भुसाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
छत्रदेव गाउँपालिका